

เอกสารประกอบการพิจารณา

รายงานการปฏิบัติงานของ
ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๑

จัดทำโดย กลุ่มงานติดตามผลการดำเนินงาน
สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา “ รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๑ ” ฉบับนี้ กลุ่มงานติดตามผลการดำเนินงานสำนักกำกับและตรวจสอบ ได้จัดทำขึ้นตามกรอบภาระหน้าที่ในการดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีขององค์กรอิสระต่าง ๆ ซึ่งเป็นการสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของรายงาน ทั้งนี้ เพื่อใช้สำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มกราคม ๒๕๕๓

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง	๑
ส่วนที่ ๒ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานปีพุทธศักราช ๒๕๕๑	๓
ส่วนที่ ๓ วิชาการคดีปกครอง	๗
ส่วนที่ ๔ รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน	๑๐
ภาคผนวก	๑๑

เอกสารประกอบการพิจารณา
รายงานการปฏิบัติงานของ
ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง
ประจำปี ๒๕๕๑

รายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครอง และสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๑
ประกอบด้วยเนื้อหาหลัก ๔ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

ส่วนที่ ๒ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานปีพุทธศักราช ๒๕๕๑

ส่วนที่ ๓ วิชาการคดีปกครอง

ส่วนที่ ๔ รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ทั้งนี้ เนื้อหาหลักต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ ๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง

ส่วนที่ ๑ ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประกอบด้วยสาระสำคัญ ๓ ส่วนคือ

๑. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ศาลปกครอง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ศาลปกครองมี ๒ ชั้นศาล คือ ศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งมี ๒ ประเภท คือ ศาลปกครองกลางและศาลปกครองในภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน ๑๖ ศาล^๑ ทั้งนี้ นับตั้งแต่จัดตั้งศาลปกครองในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึงปีพ.ศ. ๒๕๕๑ มีการเปิดทำการศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๗ ศาล คือ ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองสงขลา โดยมีศาลปกครองสงขลาและศาลปกครองระยองได้เข้าใช้ประโยชน์ในอาคารที่ทำการถาวร ส่วนศาลปกครองนครราชสีมาและศาลปกครองอุบลราชธานีอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างและคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามลำดับ

โดยปัจจุบันศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และสำนักงานศาลปกครองมีที่ทำการถาวรตั้งอยู่เลขที่ ๑๒๐ หมู่ ๓ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐ และมีผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๑๗ คน และตุลาการในศาลปกครองชั้นต้นจำนวน ๑๖๕ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑)

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีที่มีลักษณะเป็นคดีปกครอง ๖ ประเภท คือ

^๑ ได้แก่ ศาลปกครองขอนแก่น ศาลปกครองชุมพร ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ศาลปกครองบุรีรัมย์ ศาลปกครองพิษณุโลก ศาลปกครองแพร่ ศาลปกครองยะลา ศาลปกครองระยอง ศาลปกครองลพบุรี ศาลปกครองสกลนคร ศาลปกครองสงขลา ศาลปกครองสุพรรณบุรี ศาลปกครองอุดรธานี ศาลปกครองอุบลราชธานี

๑. คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใด เนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการ อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้นหรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดแก่ประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

๒. คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

๓. คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

๔. คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

๕. คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด

๖. คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

๒. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นตรงต่อประธานศาลปกครองสูงสุด และมีคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง (ก.ข.ป.) ทำหน้าที่ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ๆ ทำให้การบริหารงานภายในของสำนักงานศาลปกครองมีความคล่องตัว ยืดหยุ่น อีกทั้ง สำนักงานศาลปกครองได้จัดแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒๕ สำนักงาน/สำนัก/สถาบัน และมีอัตรากำลังข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง จำนวน ๑,๔๙๔ คน ลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๓ คน พนักงานศาลปกครอง จำนวน ๒๖๖ คน และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน ๑๗๕ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๙๕๘ คน เพื่อบริหารภารกิจต่าง ๆ ดังนี้

- ภารกิจด้านการพิจารณาพิพากษาคดีปกครอง
- ภารกิจด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและการเสริมสร้างการปฏิบัติราชการที่ดี
- ภารกิจด้านการพัฒนาหลักกฎหมายปกครองและกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง
- ภารกิจสนับสนุนด้านการบริหารจัดการของสำนักงานศาลปกครอง

๓. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ของศาลปกครอง

วิสัยทัศน์

“ศาลปกครองเป็นสถาบันหลักของประเทศที่ใช้อำนาจตุลาการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับข้อพิพาททางปกครอง โดยมุ่งให้เกิดความสมดุลในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและการดำเนินงานของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ”

พันธกิจ

๑. พินิจพิเคราะห์คดีด้วยความเป็นธรรมและรวดเร็ว เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่กรณี
๒. วางหลักกฎหมายปกครองที่เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้คู่กรณีได้รับการอำนวยความสะดวกทางปกครองด้วยความโปร่งใส รวดเร็ว และมีคุณภาพ
๒. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและฟ้องคดีปกครองได้อย่างถูกต้อง และสามารถเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครองได้ง่าย
๓. เพื่อให้หน่วยงานทางปกครองมีแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ดี เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติราชการตามหลักนิติธรรม
๔. เพื่อให้สังคมไทยมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และมีการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของศาลปกครอง

ศาลปกครองมีการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานรวม ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานงานคดีและการบังคับคดีปกครอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์และการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาองค์ความรู้และระบบการจัดการองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเผยแพร่แนวปฏิบัติราชการที่ดีเพื่อลดและป้องกันการเกิดข้อพิพาททางปกครอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการองค์กร

ส่วนที่ ๒ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานปีพุทธศักราช ๒๕๕๑

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วยเนื้อหาหลักตามประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ข้างต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานงานคดีและการบังคับคดีปกครอง.

ผลการดำเนินงานของศาลปกครองตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ นี้ประกอบด้วยสถิติต่าง ๆ คือ

สถิติคดีปกครองในภาพรวม

นับตั้งแต่ศาลปกครองเปิดทำการเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ มีข้อพิพาททางปกครองเข้าสู่การพิจารณาของศาลปกครองจำนวนทั้งสิ้น ๔๗,๘๔๔ คดี โดยศาลปกครองได้พิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๓๗,๑๕๐ คดี (ร้อยละ ๗๗.๖๕ ของคดีรับเข้า) และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑๐,๖๙๔ คดี (ร้อยละ ๒๒.๓๕ ของคดีรับเข้า)

สถิติการพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครองสูงสุด

นับตั้งแต่เปิดทำการจนถึงปัจจุบัน ศาลปกครองสูงสุดมีคดีที่รับเข้าสู่การพิจารณาทั้งสิ้น ๑๑,๗๗๒ คดี ประกอบด้วย คดีฟ้องตรง จำนวน ๒๘๗ คดี คดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๔,๙๑๔ คดี และคดีคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น จำนวน ๖,๕๗๑ คดี ทั้งนี้ ศาลปกครองสูงสุดสามารถพิจารณาคดีแล้วเสร็จทั้งสิ้น จำนวน ๘,๓๔๗ คดี (ร้อยละ ๗๐.๙๑ ของคดีรับเข้า) และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๓,๔๒๕ คดี (ร้อยละ ๒๙.๐๙ ของคดีรับเข้า)

สถิติการพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครองชั้นต้น

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๕๑ ศาลปกครองชั้นต้นมีคดีเข้าสู่การพิจารณาทั้งสิ้น ๓๖,๐๗๒ คดี เป็นคดีของศาลปกครองกลาง จำนวน ๑๙,๔๓๑ คดี (ร้อยละ ๕๓.๘๗) และคดีของศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๑๖,๖๔๑ คดี (ร้อยละ ๔๖.๑๓) ทั้งนี้ จำนวนคดีรับเข้าทั้งหมดมีการพิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๒๘,๘๐๓ คดี (ร้อยละ ๗๙.๘๕) และเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๗,๒๖๙ คดี (ร้อยละ ๒๐.๑๕) ซึ่งคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นรับไว้พิจารณาส่วนใหญ่เป็นการยื่นฟ้องด้วยตนเอง คิดเป็น ร้อยละ ๖๖.๖๓ และการยื่นฟ้องทางไปรษณีย์ คิดเป็น ร้อยละ ๓๓.๓๗

สถิติคดีปกครองจำแนกตามประเภทต่าง ๆ

- กรณีจำแนกตามพื้นที่ที่มูลคดีเกิด พบว่า ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณคดีปกครองมากที่สุด คือ ๑๗,๒๒๗ คดี รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๗,๗๕๐ คดี และ ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณคดีปกครองเกิดน้อยที่สุด คือ ๑,๙๙๗ คดี

- กรณีจำแนกตามภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นในช่วง ๘ ปีที่ผ่านมา มีลักษณะคล้ายคลึงกับพื้นที่ที่มูลคดีเกิด โดยพบว่า ภาคกลางเป็นภาคที่มีการยื่นฟ้องคดีมากที่สุด (๑๗,๗๓๓ คดี) รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๘,๐๕๑ คดี) และน้อยที่สุด คือ ภาคตะวันออก (๒,๑๐๙ คดี)

- กรณีจำแนกตามหน่วยงานที่ถูกฟ้องคดีปกครอง ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๕๑ ส่วนราชการระดับกระทรวงหรือหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวงที่ถูกฟ้องคดีปกครองสูงสุด คือ กระทรวงมหาดไทย (๑๒,๐๙๑ คดี) รองลงมา คือ กระทรวงศึกษาธิการ (๔,๗๔๐ คดี) และ กระทรวงคมนาคม (๔,๐๕๖ คดี)

- กรณีจำแนกตามสถิติการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครอง พบว่า นับตั้งแต่ศาลปกครองได้เปิดทำการมาร่วม ๘ ปี มีประชาชนมาขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับคดีปกครอง จำนวนทั้งสิ้น ๕๖,๖๓๕ ราย คิดเฉลี่ยปีละ ๗,๐๗๙ ราย เฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผู้มาขอรับคำแนะนำ จำนวน ๘,๒๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๘ ของจำนวนการขอรับคำแนะนำทั้งหมด

การบังคับคดีปกครอง

ศาลปกครองสามารถกำหนดค่าบังคับในคดีปกครองให้เป็นไปตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยกำหนดตามลักษณะ คำฟ้องในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว อาทิ

- ค่าบังคับให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่ง
- ค่าบังคับให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งและให้กระทำการ
- ค่าบังคับให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด

- ค่าบังคับสั่งให้ใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการ
- ค่าบังคับให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีปริมาณคดีที่ต้องดำเนินการบังคับคดี จำนวน ๑,๑๑๙ คดี โดยมีคดีที่ ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓๖๑ คดี และอยู่ระหว่างการดำเนินการ ๗๕๘ คดี (โดยอยู่ระหว่างการบังคับคดี จำนวน ๔๖๙ คดี และอยู่ระหว่างการดำเนินการของคู่กรณี จำนวน ๒๘๙ คดี)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรมนุษย์และการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลปกครองได้ดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ ๒ เพื่อให้ การดำเนินการเป็นที่ยอมรับของสังคมและหน่วยงานทั่วไป โดยการจัดโครงการสัมมนาตุลาการ ศาลปกครองประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างต่อเนื่อง จำนวน ๗ ครั้ง และในส่วนของข้าราชการ ฝ่ายศาลปกครองได้มีการจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการบรรยายพิเศษ และโครงการ ฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง จำนวน ๑๕ หลักสูตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาองค์ความรู้และระบบการจัดการองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ในการพัฒนาองค์ความรู้และระบบการจัดการองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพของศาลปกครองและ สำนักงานศาลปกครอง เพื่อเป็นที่ยอมรับในการเป็นศูนย์กลางวิชาการด้านกฎหมายปกครองและกฎหมาย มหาชนของประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การจัดทำงานวิจัย บทความ และเอกสารทางวิชาการ ทั้งการจัดทำบทความทางวิชาการเกี่ยวกับ กระบวนการยุติธรรมทางปกครองเผยแพร่ต่อสาธารณะ การศึกษาเปรียบเทียบระบบการบริหารงานศาลและ จัดการคดี การศึกษาเปรียบเทียบหลักกฎหมายปกครอง และการศึกษาเปรียบเทียบวิธีพิจารณาคดีปกครอง

๒. ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ทั้งในด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการและ การศึกษา ดูงาน การดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดบรรยายพิเศษ การเข้าเยี่ยมชมการระ ของคณะผู้แทนชาติต่าง ๆ รวมทั้งการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความร่วมมืออันดี ต่อกัน คือ สหรัฐอเมริกา สเปน และญี่ปุ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมทางปกครอง

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลปกครองได้ดำเนินตามยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึง ความยุติธรรมทางปกครองของประชาชน โดยมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้และ เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรมแก่ประชาชน ดังนี้

๑. การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน อาทิ การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เนื่องในโอกาสต่าง ๆ การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจของประชาชนทางสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ นิทรรศการเคลื่อนที่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ภาพข่าว และบทความของ ศาลปกครองทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และวารสารของหน่วยงานต่าง ๆ

๒. ศูนย์บริการประชาชน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีประชาชนใช้บริการเพื่อขอข้อมูลต่าง ๆ ที่ศูนย์บริการประชาชนบริเวณ ชั้น ๑ อาคารที่ทำการศาลปกครอง ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒,๐๓๐ ราย การใช้บริการทางโทรศัพท์สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ จำนวน ๒๑,๖๘๕ ราย การขอใช้บริการ Call Center ทางหมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๑๑๑๑ จำนวน ๓๘,๖๒๗ ราย และการเยี่ยมชม สืบค้นข้อมูลข่าวสารทางเว็บไซต์ ศาลปกครอง WWW.admincourtt.go.th จำนวน ๑,๘๖๗,๓๐๑ ครั้ง/๑๙๑,๔๔๗ ราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเผยแพร่แนวปฏิบัติราชการที่ดีเพื่อลดและป้องกันการเกิดข้อพิพาททางปกครอง

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ศาลปกครองได้มีการดำเนินการตามแนวยุทธศาสตร์ที่ ๕ โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับหลักกฎหมายและวิธีปฏิบัติราชการที่ดี จำนวน ๕ รุ่น
๒. โครงการสัมมนาผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐเพื่อแก้ไขปัญหาเหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง
๓. การศึกษาดูงานศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองของหน่วยงานภายนอก จำนวน ๓๐ แห่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการองค์กร

ศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครองได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนการดำเนินงานในด้านการบริหารจัดการองค์กรเพื่อส่งเสริมการดำเนินภารกิจขององค์กรตามเป้าหมาย ดังนี้

ด้านระบบงาน

สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาจากสถาบันพระปกเกล้าเพื่อพัฒนาโปรแกรมระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Base Budgeting : PBB) ซึ่งประกอบด้วยระบบงาน ๘ ระบบ คือ ระบบการวางแผน ระบบการควบคุมงบประมาณ ระบบพัสดุ ระบบบริหารการเงิน ระบบบัญชีการเงิน ระบบบัญชีเพื่อการจัดการ ระบบคำนวณต้นทุนการผลิต / กิจกรรม และระบบตรวจสอบภายใน ซึ่งจะช่วยให้ทำงานได้รวดเร็ว ลดความผิดพลาด ทั้งยังสามารถเรียกดูข้อมูลหรือรายงานจากระบบ เพื่อประกอบการจัดทำแผนตรวจสอบประจำปีได้

ด้านเทคโนโลยี

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเครือข่ายภายใน และการพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยบนเครือข่าย

๒. การพัฒนาโปรแกรมระบบสอบถามและติดตามคดีปกครองผ่านเว็บ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนผู้บริหารศาลปกครอง ตุลาการศาลปกครอง และพนักงานคดีปกครองให้บริหารจัดการคดีและติดตามความก้าวหน้าของคดีได้อย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงไปยังระบบงานอื่น ๆ

๓. การพัฒนาระบบงานสำหรับตู้ประชาสัมพันธ์ (Kiosk) จำนวน ๒ ตู้ บริเวณโถงทางเข้าอาคาร ชั้น ๑ ซึ่งมีความครอบคลุมเมนูต่างๆ ได้แก่ เมนูแนะนำศาลปกครอง เมนูพื้นที่ให้บริการประชาชน เมนูที่ใช้ในการสอบถามห้องพิจารณาคดี ห้องไต่สวน และเมนูข่าวศาลปกครอง

๔. การพัฒนาระบบประชุมอิเล็กทรอนิกส์ (e - Meeting) ทำให้ช่วยประหยัดเวลา แรงงานงบประมาณ และพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร

๕. โปรแกรมให้บริการขอใช้รถยนต์ราชการผ่านเครือข่ายภายใน

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของศาลปกครองในช่วงเวลา ๘ ปีที่ผ่านมา พบว่าศาลปกครองมีข้อจำกัดบางประการที่มีผลต่อการดำเนินงานในภาพรวมทั้งในเรื่องปริมาณคดีที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น การขาดแคลนบุคลากรด้านกฎหมายมหาชน การที่ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการฟ้องคดีปกครอง รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของไทย ซึ่งความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้งสี่ประการดังกล่าวข้างต้น ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของศาลปกครอง

ส่วนที่ ๓ วิชาการคดีปกครอง

ในส่วนของวิชาการคดีปกครอง มีการแบ่งเนื้อหาเป็น ๓ ส่วนคือ คำพิพากษาและคำสั่งที่น่าสนใจ รายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง และแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด โดยมีสาระสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

๑. คำพิพากษาและคำสั่งที่น่าสนใจ

เป็นการประมวลคำพิพากษาและคำสั่งทางปกครองที่น่าสนใจในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ โดยมีการสรุปข้อเท็จจริง สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ทั้งนี้ ได้มีการยกตัวอย่างคดีพิพาทที่สำคัญในด้านต่าง ๆ จำนวน ๑๔ คดี เช่น คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๓/๒๕๕๑ กรณีที่คณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..) พ.ศ.... ในส่วนที่ปรับแก้ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากวาระห้าปี เป็นให้ดำรงตำแหน่งจนอายุครบหกสิบปี เป็นต้น หรือ กรณี อ.๕๔๑/๒๕๕๑ การออกใบอนุญาตฆ่าสัตว์เพื่อประกอบกิจการฆ่าสัตว์(สุกร) ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญกับบ้านอยู่อาศัยติดกันกับโรงฆ่าสัตว์ในเทศบาลตำบลวังชัย เป็นต้น

๒. รายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑

เนื่องจากมาตรา ๗๗(๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีหน้าที่วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง เพื่อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงวิธีการปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานศาลปกครองได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง โดยวิเคราะห์จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดที่แล้วเสร็จในปี ๒๕๕๑ และคัดเลือกประเภทคดีที่มีปริมาณการฟ้อง

จำนวนมาก และมีผลกระทบต่อส่วนรวม เพื่อใช้เป็นตัวอย่างของการศึกษาเหตุแห่งการฟ้องคดีที่เกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตในคดีประเภทนั้น ๆ จำนวน ๘ คดี คือ

- คดีปกครองเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร (การก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต)
- คดีปกครองเกี่ยวกับการคมนาคม (การไม่ต่อใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง)
- คดีปกครองเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน (การมีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับเทศบาล)
- คดีปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐ (การกำหนดหลักเกณฑ์การแข่งขัน)
- คดีปกครองเกี่ยวกับเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (การไม่ขังไล่ผู้บุกรุกออกจากโบราณสถาน)
- คดีปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (การให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบละเมิด)
- คดีปกครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่น (การประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้า)
- คดีปกครองเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง (การไม่ตรวจรับงานและไม่จ่ายค่าจ้างให้แก่เอกชนผู้รับจ้าง)

จากการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองข้างต้น ทำให้ทราบความคับข้องใจของประชาชนที่มีต่อทางราชการ ปัญหาอุปสรรคและข้อบกพร่องของทางราชการ อันเป็นสาเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ซึ่งผลจากการศึกษาจะได้นำมาพิจารณาหาแนวทางแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดี ขณะเดียวกันเป็นการป้องกันข้อผิดพลาดของทางราชการที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยสำนักงานศาลปกครองได้เสนอผลการศึกษาโดยแยกตามลักษณะคดีพิพาทและลักษณะเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติราชการต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการลดข้อพิพาทที่จะนำมาสู่ศาลปกครองได้อีกทางหนึ่ง

ทั้งนี้ รายงานการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองในปี ๒๕๕๑ ได้แยกประเด็นในการนำเสนอเป็น ๔ ส่วน คือ คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คดีพิพาทเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินควร คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่น และคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง โดยแต่ละคดีจะมีการสรุปข้อเท็จจริง สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครอง บทวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดี และข้อเสนอแนะ

๓. แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

จากการศึกษาคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการและหลักกฎหมาย โดยจัดเรียงลำดับตามประเภทคดีปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑)-(๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ดังนี้

- แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) คือ

๑) กรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่

๒) กรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

๓) กรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

- แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าหรือเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) คือ

๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ กรณี หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลสาธารณสมบัติของแผ่นดิน อาทิ โบราณสถาน ย่อมมีภาระหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการให้ผู้ที่เข้าไปใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาตออกไปจากสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แม้การดำเนินการนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เอกชนด้วย ไม่เช่นนั้นจะเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร กรณี กฎหมายกำหนดให้การประกอบกิจการซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพต้องได้รับอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อน เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ดังกล่าวย่อมมีหน้าที่ดำเนินการให้ผู้ประกอบการยื่นขออนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และในกรณีที่กฎหมายกำหนดมาตรการบังคับเพื่อควบคุมการประกอบกิจการที่อาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญไว้หลายระดับ โดยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถเลือกใช้มาตรการดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม และจำเป็นเพื่อระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดขึ้น เมื่อปรากฏว่ามาตรการที่เจ้าหน้าที่เลือกใช้เบื้องต้นไม่สามารถบรรลุผล เจ้าหน้าที่นั้นย่อมมีหน้าที่ต้องเลือกใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายที่รุนแรงเพิ่มขึ้น เพื่อให้การดำเนินการบรรลุผล การไม่ดำเนินการดังกล่าวย่อมถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร

- แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ซึ่งจำแนกตัวอย่างในแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) กรณีความรับผิดทางละเมิด ได้แก่ การกระทำละเมิดอันเกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจตามกฎหมาย โดยการออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ยื่นคำขอ หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารประกอบการขออนุญาตออกเอกสารสิทธิด้วยความระมัดระวังตามวิสัย และพฤติการณ์ก่อนดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้แก่ผู้ยื่นคำขอ หากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ออกเอกสารสิทธิในที่ดินทับเอกสารสิทธิในที่ดินฉบับอื่น เป็นเหตุให้ผู้ที่มีสิทธิครอบครองที่ดินอยู่ในการเพิกถอนเอกสารสิทธิได้รับความเสียหาย ย่อมเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ที่ถูกเพิกถอนเอกสารสิทธิ หน่วยงานทางปกครองต้องใช้ค่าเสียหาย พร้อมทั้งชำระดอกเบี้ยในต้นเงินค่าเสียหายที่พึงใช้ให้แก่ผู้เสียหาย นับตั้งแต่วันที่คำสั่งให้เพิกถอนเอกสารสิทธิที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมีผลใช้บังคับ จนกว่าจะชำระเสร็จตามมาตรา ๒๒๔ และมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒) กรณีความรับผิดชอบอย่างอื่น ได้แก่ การกำหนดเงินค่าทดแทนการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืนและสังคมนั้น หน่วยงานทางปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้อง คำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๕) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และการพิจารณาราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของอสังหาริมทรัพย์นั้น ราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่มีการตีราคาไว้เพื่อประโยชน์แก่การเสียภาษีบำรุงท้องที่ และราคาประเมินทุนทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หน่วยงานทางปกครองจะต้องใช้ราคาในวันที่ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินฯ มีผลใช้บังคับ หากในการเวนคืนที่ดินมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเพื่อ กำหนดเขตที่ดินสองฉบับ ซึ่งราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ในแต่ละช่วงเวลาของการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกา แต่ละฉบับมีความแตกต่างกัน หน่วยงานทางปกครองควรนำราคาประเมินทุนทรัพย์ฯ ที่มีราคามากกว่าเป็น หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกเวนคืน

- แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ได้แก่ การฟ้องเรียกให้ผู้ที่เป็นคู่สัญญาทางปกครองเกี่ยวกับการศึกษาชดใช้เงินให้กับ หน่วยงานทางปกครองซึ่งเป็นคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง อันเนื่องมาจากคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งปฏิบัติผิดเงื่อนไข ในสัญญาโดยลาออกจากการรับราชการเพื่อชดใช้ทุน ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาก่อนครบกำหนดเวลา ตามสัญญานั้น หน่วยงานทางปกครองต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในห้าปีนับแต่วันที่คู่สัญญาได้รับ อนุญาตให้ลาออกจากราชการตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่ศาลปกครองพิจารณาคดี

ส่วนที่ ๔ รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ และ ๒๕๕๑ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุด วันเดียวกันของแต่ละปีของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งผู้บริหารของสำนักงานฯ เป็นผู้รับผิดชอบ ความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เห็นว่า งบการเงินของสำนักงานศาลปกครอง ซึ่งแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ และ ๒๕๕๑ ผลการดำเนินงานและกระแส เงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของสำนักงานศาลปกครองมีความถูกต้องตามสาระสำคัญ ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและที่กระทรวงการคลังกำหนด

ภาคผนวก

ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีการอภิปรายรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี ๒๕๕๐ โดยมีสมาชิกวุฒิสภาตั้งข้อสังเกต เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. การพิจารณารับคำฟ้องของศาลปกครองบางกรณีส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา อาทิ การฟ้องร้องเกี่ยวกับกระบวนการสรรหา ที่ไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการวินิจฉัย ทำให้บางกรณี อาจส่งผลกระทบต่อหากมีบุคคลได้รับการโปรดเกล้าฯ แล้ว

๒. การขาดความเข้าใจของประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับวิธีพิจารณาของศาลปกครองซึ่งใช้ระบบไต่สวน และเป็นวิธีการพิจารณาคดีที่ค่อนข้างใหม่ในระบบตุลาการของประเทศไทย จึงควรมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเกิดความเข้าใจมากขึ้น

๓. กรณีการจัดทำรายงานผู้สอบบัญชีและงบการเงินของสำนักงานศาลปกครอง โดยเฉพาะในส่วนของสิทธิการเช่าอาคารที่ทำการในส่วนภูมิภาค ซึ่งในการจัดทำมาตรฐานบัญชีจะต้องมีนำอายุการใช้งานตัดจำหน่ายตามอายุสัญญาเช่า หรือการหักลบกลบหนี้ (Amortization)

๔. กรณีคดีการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยให้บริษัท ปตท. ต้องคืนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติให้กับรัฐเมื่อมีการเปลี่ยนสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด มีความไม่เหมาะสมเนื่องจากเป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีถูกฟ้องทั้งหมด แต่ศาลปกครองได้มอบหมายให้รัฐมนตรีเป็นผู้แบ่งแยกทรัพย์สิน ดังนั้น ในประเด็นดังกล่าวจึงควรมีการแก้ไขเพื่อให้การเยียวยาทางปกครองมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๕. กรณีความล่าช้าในการพิจารณาคดี ศาลปกครองจึงควรวางแนวทางการปรับปรุงการพิจารณาคดีเพื่อให้เกิดความรวดเร็วขึ้น รวมทั้งมีการกำหนดการบริหารคดีที่มีผลกระทบต่อสาธารณะ หรือสังคมที่มีความยืดหยุ่นและรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ และการกำหนดมาตรการการบังคับคดีที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อสร้างความรู้สึกเชื่อมั่นให้กับประชาชน นอกจากนี้ ควรมีการรวบรวมสถิติของคดีต่าง ๆ ในเรื่องระยะเวลาของกระบวนการพิจารณาคดีตั้งแต่ศาลปกครองชั้นต้นจนถึงศาลปกครองสูงสุดในรายงานประจำปี เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ยของการใช้เวลาการพิจารณาคดีจนถึงคดีถึงที่สุดว่าใช้เวลานานเท่าใด

ของรัฐบาลไทย ถือว่าหน่วยงานดังกล่าวเป็นเจ้าของทุน ซึ่งมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับทุนปฏิบัติได้ หากผู้รับทุนปฏิบัติผิดสัญญาจะต้องรับผิดชอบในเงินค่าใช้จ่าย ทั้งในส่วนที่รัฐบาลต่างประเทศและหน่วยงานของ รัฐบาลไทยได้จ่ายไปพร้อมทั้งเบี้ยปรับ

ส่วนที่ ๔ รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงินตามรายงานประจำปี ๒๕๕๒ อยู่ระหว่างการตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๑ งบรายได้และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๑ และหมายเหตุ ประกอบงบการเงิน ประจำปี สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และ ๒๕๕๑ ซึ่งหมายเหตุดังกล่าวแสดง สารสำคัญเกี่ยวกับ การจัดตั้งและวัตถุประสงค์ นโยบายบัญชีที่สำคัญ การรับรู้สินทรัพย์ ที่ดินที่ราชพัสดุ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้ระยะสั้น วัสดุคงเหลือ สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เงินสมทบค่าก่อสร้างอาคาร สำนักงานศาลปกครอง เจ้าหนี้ระยะสั้น ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง เงินรับฝากระยะสั้น หนี้สินหมุนเวียนอื่น รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เงินรับฝากระยะยาว หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม รายได้จากรัฐบาล รายได้จากการรับบริจาคและเงินช่วยเหลือ รายได้อื่น ค่าใช้จ่าย ด้านบุคลากร ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย ค่าสาธารณูปโภค ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ค่าใช้จ่ายอื่น และงบการเงินสำหรับสิ้นปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งได้มีการจัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้ สอดคล้องกับการนำเสนองบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และงบการเงินของ สำนักงานศาลปกครอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ และ ๒๕๔๙ ซึ่งได้ผ่านการรับรองจาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งไม่มีผลกระทบต่องบแสดงผลการดำเนินงานตามที่ได้รายงานไว้แล้ว